

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Подружжя Флуєрарів на пасіці

Бджільництво — один з найдавніших промислів людини — набуває у наш час великого народногосподарського значення як комплексна галузь сільського виробництва.

В.П. Поліщук

Крилаті трудівниці. Спостереження і висновки

Хочу поділитися своїми спостереженнями за бджолами. Гадаю, ветеринарам і пасічникам, а також любителям меду, вони будуть цікавими.

Ми з чоловіком маємо маленьку пасіку і дуже любимо спостерігати як Божі комахи невтомно трудяться, як обережно сідають на прилітну дошку, як підтримують чистоту і порядок у вулику, як доглядають за розплодом, оберігають матку. Здається, якби люди так само наполегливо працювали, то вже давно б жили, мов у раю.

Як відомо, бджоли сприйнятливі до захворювань і їхня продуктивність під час хвороби знижується, а відтак зменшується і кількість меду. Навесні ми помітили, що бджоли з одного вулика не залітають у вулик через льоток, а шукають шпарини у бокових і задній

стінках вулика. При уважному огляді виявили на дні вулика багато «сміття» вкупі з восковими крихтами. Під мікроскопом «сміття» виявилось кліщами *varroa jacobsoni*. Ми розмістили у кожному вулику між стільниками по 2–3 пластини варофарм на сім'ю. Пластини залишили у вуликах на 20 діб, обробку проводили до початку активного медоносу. На дні проблемного вулика кліщів ставало все більше, ми їх прибирали. Бджоли також трудилися — значну кількість кліщів з прилітної дошки викидали самі. Медоносні бджоли тим часом все лізли у шпарини. І лише коли у вулику стало чисто і на прилітній дошці від кліщів не лишилося й сліду, бджоли поступово почали залітати через льоток. Восени ми обробили бджіл двічі біпіном з інтервалом 7 днів. Сподіваємося, вони успішно пере-

зимують. Цікаво, чому ж бджоли не йшли у вулик через льоток при вароозі? Боялися, щоб на них не потрапили кліщі чи не хотіли заважати робочим бджолам прибирати у вулику? Відповідь, напевно, знають тільки самі бджоли.

Торік ми ледве не втратили бджолину сім'ю через воскову міль, личинки якої буквально заселили рамки. Бджоли активно не літали, меду у вулику не було. За спостереженнями, воскова міль особливо агресивно нападає на вулики з нечисленними або слабкими сім'ями. Ми вирішили боротися з міллю холодом — клали у морозильну камеру по дві рамки на дві доби. Потім нагрівали на повітрі і повертали назад у вулик. Так всі рамки «пройшли» через холодне оздоровлення. Нам вдалося врятувати бджолину сім'ю — бджоли повернулися до своєї наполегливої праці і ще назбирали чимало меду. Тож пасічникам потрібно ретельніше і частіше оглядати вулики, знищувати міль, яка здебільшого знаходиться під кришкою вулика.

Кожен мій студент знає, що найкращий антидот на бджолину отруту — алкоголь. Влітку на нашому ринку «Юність» продавчиню ковбасних виробів у шию вжалила оса. Жінці стало дуже зле — обличчя почервоніло, шия набрякла, виникли проблеми з диханням. Я порекомендувала їй випити горілки, та жінка придбала у гастрономі коньяк і заходилася пити його маленькими ковтками. На подив свідків цієї оказії, постраждалій від нападу оси щохвилини ставало краще, а потім всі симптоми зникли, навіть медична допомога не знадобилася. **ЗТ**

АВТОР

Флуєрар Н.І.,
викладач Козелецького технікуму
ветеринарної медицини
Білоцерківського НАУ